

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 240/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť R. S. a L. S., obe bytom K., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 24/2009 a jeho rozsudkom z 26. júna 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. S. a L. S. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenými osobami.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. mája 2011 doručené podanie R. S. a L. S, obe bytom K. (ďalej len „sťažovateľky“), označené ako „Žiadosť“. Ústavný súd podľa obsahu kvalifikoval podanie sťažovateľiek ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom

Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 24/2009 a jeho rozsudkom z 26. júna 2009 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

Sťažovateľky v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Dňa 26. 06. 2009 Okresný súd KE 2. sp. zn. 5 T 24/2009 uznal nášho syna a otca, M. S., t. č. v ÚVV PS-C/12, 04142, KE od 25. 04. 2009, za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania paragraf 360 ods. 2 Tr. Zákona, a to na základe skutočnosti, že jeho bývala advokátka na neho urobila vyhlásenie o vine paragraf 257 ods. 1, kde Okresný súd KE 2 mal následne postupovať paragraf 257 ods. 4 Tr. Poriadku.

Na hlavnom pojednávaní sme boli prítomní a to J. S., R. S., L. S., kde za takýchto okolností je Okresný súd KE 2 povinný, resp. mal postupovať čo mu nariaďuje ustanovenie zákona, paragraf 257 ods. 5 Tr. Poriadku, čo Okresný súd KE 2 dňa 26. 06. 2009 nevykonal, čím závažne porušil ustanovenie zákona, ktoré nariaďuje Ústava SR, nakoľko čo nie je v súlade z Ústavou SR je nezákonné.

Vzhľadom k tomuto porušeniu zákona nám ako poškodeným a svedkom bolo odopreté právo vypovedať, nakoľko v opačnom prípade by bolo nepochybne preukázané, že náš syn a otec sa v bode 2 obžaloby žalovaného skutku nedopustil. Nakoľko by sme dňa 26. 06. 2009 nepochybne nesúhlasili s vyhlásením nášho syna resp. jeho advokátky, že je vinný, a nepochybne by sme trvali na dokazovaní resp. na práve vypovedať, na čom aj trváme, že náš syn a otec je v bode 2 obžaloby nevinný...

Vzhľadom na porušenie ustanovení zákona paragraf 257 ods. 5 Tr. poriadku dňa 26. 06. 2009 a následne týmto nám odopreté právo vypovedať žiadame, aby ústavný súd SR zrušil právoplatné rozhodnutie o uznaní viny zo dňa 26. 06. 2009 v bode 2 obžaloby a nariadil vec vrátiť späť okresnému súdu Košice 2 na nové prejednanie a rozhodnutie.“

Súčasťou sťažnosti je žiadosť sťažovateľiek o ustanovenie právnej zástupkyne na konanie pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je aj preskúmať, či sťažnosť podali na to oprávnené osoby. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej sa môže domáhať ochrany základných práv v konaní pred ústavným súdom fyzická osoba alebo právnická osoba iba v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže podať len fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že namietaným právoplatným rozhodnutím orgánu verejnej moci, jeho opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Sťažnosť však nemôže podať fyzická

osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd iných osôb, nie svojich (I. ÚS 56/98).

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že sťažovateľ môže namietať porušenie svojich základných práv, ku ktorému malo dôjsť v konaní pred všeobecným súdom (resp. iným orgánom verejnej moci), len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom občianskeho súdneho konania, príp. stranou v trestnom konaní, v ktorom namieta porušenie základných práv (m. m. II. ÚS 3/05, I. ÚS 56/98).

Zo sťažnosti ústavný súd vyvodil, že sa ňou sťažovateľky domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému malo dôjsť tým, že im v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 T 24/09 ako svedkyniam „*bolo odopreté právo vypovedať*“, pričom žiadajú rozsudok okresného súdu č. k. 5 T 24/09-90 z 26. júna 2009 zrušiť.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 5 T 24/09-90 z 26. júna 2009 obžalovaného M. S. (ide o otca, resp. syna sťažovateľiek, pozn.) uznal za vinného zo spáchania zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona, uložil mu súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 a pol roka so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia, zrušil výroky o trestoch rozsudkov okresného súdu sp. zn. 4 T 1/03 z 29. februára 2008 a sp. zn. 3 T 157/07 zo 17. januára 2008 a zároveň uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému (P., s. r. o., pozn.) spôsobenú majetkovú škodu vo výške 2 788 € a so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal poškodeného na občianske súdne konanie.

Podľa § 10 ods. 11 Trestného poriadku je v konaní pred súdom stranou ten, proti komu sa vedie trestné konanie, poškodený, zúčastnená osoba a prokurátor; rovnaké postavenie ako strana má aj zástupca občianskeho združenia, dôveryhodná osoba, ako aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok a v konaní proti mladistvému aj štátny orgán starostlivosti o mládež.

Vzhľadom na skutočnosť, že v namietanom súdnom konaní sťažovateľky nemali procesné postavenie strany, nemohlo v posudzovanom konaní dôjsť ani k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 205/04).

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola v tomto prípade podaná sťažovateľkami, ktoré nedisponujú aktívnou vecnou legitimáciou na jej podanie, a preto ju ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú neoprávnenými osobami.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľiek nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011